

Йонги Мингюр Ринпоче

ДА ОБИЧАШ СВЕТА
Пътуването на един монах
в бардо на живота и смъртта

София, 2021

Преводът е направен по изданието:

Yongey Mingyur Rinpoche

with Helen Tworikov

IN LOVE WITH THE WORLD

Copyright © 2019 by Yongey Mingyur Rinpoche

Published by arrangement with Folio Literary Management, LLC.

All rights reserved.

© Издателство „Изток-Запад“, 2021

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното писмено съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Явор Константинов, превод, 2021

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2021

ISBN 978-619-01-0781-1 (твърда подвързия)

ISBN 978-619-01-0782-8 (мека подвързия)

ЙОНГИ МИНГЮР РИНПОЧЕ
Хелън Творков

ДА ОБИЧАШ СВЕТА

Пътуването на един монах
в бардо на живота
и смъртта

Превод от английски
Явор Константинов

СЪДЪРЖАНИЕ

Пролог (11 юни 2011)	7
----------------------------	---

ПЪРВА ЧАСТ

ДА НАЛИВАШ МАСЛО В ОГЪНЯ

1 Кой си ти?	17
2 Приеми вълните, но остани с океана	25
3 Роден със сребърна лъжичка	35
4 Непостоянство и смърт	41
5 Да оставиш мъдростта да се появи	49
6 Какво ще правиш в бардо?	61
7 Уроците на Миларепа	67
8 Гара Варанаси	75
9 Пустота, а не несъществуване	87
10 Видиш ли нещо – кажи нещо	97
11 Посещение от моята стара приятелка – паниката	103
12 Един ден на гхатозеите	111
13 За съня и сънищата	125
14 Урок по плуване	131
15 <i>Мементо мори</i> – помни смъртта	137

ВТОРА ЧАСТ ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

16 Там, където е умрял Буда.....	151
17 Каква е голямата ти мечта?	155
18 Идване от мрака	165
19 Случайна среща	175
20 Гол и облечен	185
21 Без право на избор.....	189
22 Работа с болката.....	195
23 Четирите реки на естественото страдание.....	201
24 Припомняне на бардо състоянията	207
25 Раздаване на всичко	215
26 Когато смъртта е добра новина.....	223
27 Осъзнатостта никога не умира.....	231
28 Когато чашата се счупи.....	239
29 В бардо на възникването	249
Епилог.....	263
Благодарности.....	273
Речник.....	275
За авторите.....	287

ПРОЛОГ

11 юни 2011 г.

Завърших с писането на писмото. Минаваше десет часът в една гореща нощ в Бодхгая, северната част на Централна Индия. Все още никой освен мен не знаеше. Сложих писмото на ниската дървена масичка пред стола, на който често седях. Щяха да го намерят по някое време утре следобед. Нямахше друго за правене. Изгасих лампите и дръпнах пердето. Навън беше тъмна нощ, без следа от движение, точно както бях очаквал. В десет и половина започнах да крача в мрака и да поглеждам часовника си.

Двайсет минути по-късно взех раницата и напуснах стаята, като заключих вратата зад гърба си. В тъмното заслизах на пръсти към файето. През нощта тежък метален прът залостваше от вътрешната страна двете дебели дървени крила на вратата. Успоредно на всяка от тях имаше почти също толкова големи тесни правоъгълни прозорци, отварящи се навън. Изчаках пазачът да отmine. Когато прецених, че се намира достатъчно далече от главната врата, отворих единия прозорец и изскочих навън на малката мраморна веранда. Затворих прозореца, спуснах се надолу по шестте стъпала до тухлената пътека и бързо се скрих в храстите отляво.

Висока метална ограда опасва двора. През деня страничната порта на алеята е отворена, но нощем се заключва и наблизко има пазач. Централната порта се използва рядко. Висока и доста широка, тя се отваря към пътя, свързващ главните успоредни улици. Металните крила на портата се залостват с тежка верига и голям катинар. За да се измъкна, без да ме усетят, трябваше да остана извън полезрението на пазача, докато траеше следващата му оби-

колка. Изчаках в храстите да отmine, преценявайки отново къде се намира, и претичах трийсетте метра до главната порта.

Прехвърлих раницата си над вратата, като гледах да улуча за-тревената част от страни на асфалта, за да се приземи тихо. Както баща ми казваше: „Когато си на пътешествие и стигнеш до стена, винаги първо хвърли багажа си от другата страна, защото тогава със сигурност ще го последваш.“ Отключих катинара, отворих вратата и се промъкнах през нея.

Сърцето ми щеше да се пръсне от страх и вълнение. Нощният мрак сякаш оживяваше и поглъщаше всичките ми мисли, като оставяше единствено стряскащото усещане, че съм от татък оградата, в мъртвилото на нощта, за първи път в живота ми на възраст-тен съвсем сам навън в света. Трябваше да се насиля да помръдна. Пресегнах се през решетките, за да заключа катинара, след което взех раницата си и се спотаих от страни на пътя. Беше единайсет без две минути, а аз се намирах на границата между този живот и следващия. Дъхът ми кълтеше в главата; стомахът ми се сви. Трудно ми бе да повярвам, че дотук планът бе проработил перфектно. Сетивата ми се изостриха и сякаш се разпростряха далеч отвъд концептуалния ми ум. Светът изведнъж стана сияен и се почувствах, сякаш можех да виждам на километри... но не виждах таксито.

Къде е таксито?

Беше поръчано за единайсет часа вечерта. Излязох на около-върстния път, за да се огледам за светлини от фарове. Въпреки че бях кроил планове като истински затворник, не бях ги споделил с никого и не ме очакваше кола за бягство. Зад мен от другата страна на оградата се намираше „Тергар“ – будисткият манастир, чийто многоуважаван трийсет и шест годишен абат бях.

Година по-рано бях обявил намерението си да започна дълъг ритрийт*. Това не бе притеснило никого. Тригодишните ритрийти са обичайни в моята традиция. Но се предполагаше, че ще се оттегля в някой манастир или в планинско убежище. Освен „Тер-

* Духовна практика, изразяваща се в „оттегляне“ с цел достигане на просветление. Може да бъде изпълнявана самостоятелно или в група, в усамотение или сред обществото. – Б.р.

гар“ в Бодхгая аз имам манастири в Тибет и Непал, както и медитационни центрове по цял свят, но никои никъде не би могъл да си представи истинските ми намерения. Въпреки уважаваната ми позиция – или по-точно, именно заради нея – аз не смятах да потъна в някоя институционна или изолирана обител. Бях решил да последвам древната традиция на *садху* – странстващите хиндуистки аскети, които се отказват от всичките си притежания, за да живеят свободни от светски грижи. Ранните герои на собствената ми тибетска приемственост Кагю бяха следвали стъпките на хиндуистките си предшественици, намирайки подслон в пещери и горски дъбрави. Щях да прекратя живота си на привилегирован *тулку* – разпозната инкарнация на духовен учител. Щях да се разделя с образа на най-младия син на Тулку Ургъен Ринпоче – многоуважавания майстор на медитацията. Щях да живея без асистенти и уредници и да заменя закрилата, отредена ми в ролята ми на абат и държател на приемственост, срещу анонимността, която никога не бях имал, но за която дълго бях копнял.

Ръчният ми часовник показваше единайсет и десет. Планът ми бе да хвана среднощния влак за Варанаси, който тръгва от гарата в Гая, само на 13 км оттук. Бях поръчал таксито по-рано тази вечер, докато се връщах от храма „Махабодхи“ – историческото място, ознаменуващо великото пробуждане на Буда под дървото бодхи. Издънка на оригиналното дърво маркира центъра на този обширен храмов комплекс и поклонници от цял свят идват, за да поседят под короната ѝ. Често го посещавах, но точно тази вечер бях там специално за да направя ритуална обиколка, наречена *кдра*, както и за да поднеса маслени лампи, молейки се ритрийтът ми да бъде успешен. Придружаваше ме моят дългогодишен асистент Лама Сото.

Появиха се светлини на фарове и аз излязох на пътя. Един джип ме подмина. След още десет минути отново видях светлини. Огромен камион приближи с голяма скорост и аз отскочих назад, подхлъзвайки се в една кална локва. Когато издърпах крака си, гумената ми джапанка заседна в калта. Извадих я и продължих да се спотайвам с мокри от тинестата кал ръце. Очарованието изчезна и възбудата се спусна като мъгла. Всеки, който минаваше редовно по този път, би ме разпознал. Никои *никога* не ме беше

виждал без придружител нито в този час, нито по което и да е друго време. Бях смятал таксито за сигурно. Нямах идея какво ще правя, след като пристигна във Варанаси, но в момента ми изглеждаше изключително важно да не изпусна влака. Нямах резервен план. Забързах към главния път, потънал в пот от жегата и вълнение.

По-рано същата вечер с Лама Сото бяхме закарани с джипа на „Тергар“ до храма „Махабодхи“, отдалечен на около 3 км. Минахме покрай малките магазинчета, наредени по главния път – галантерийни дюкянчета, няколко заведения за хранене, интернет кафенета, магазинчета за сувенири и дрънкулки и туристически агенции. Коли и таксита, велосипеди и рикши задръстваха пътя, както и т.нар. *тук-тук* – моторизирани триколесни приспособления, вдигащи шумотевица. С приближаване входа на храма улиците се изпълват с просяци, подаващи купичките си за милостиня. На връщане към „Тергар“ се отбихме в офиса на една туристическа агенция, където поръчах такси за единайсет часа пред главната порта на манастира. Говорихме на английски език, така че Лама Сото, който знаеше само тибетски, не узна нищо за тази уговорка.

Бях на околоръстния път, на половината разстояние до основното шосе, когато таксито най-сетне се появи. След трийсет минути сам в света пределите на колата осигурявах неочакван комфорт. От малък рецитирах всеки ден по няколко пъти молитви, които включваха: *Приемам убежище в Буда, в Дхарма – ученията на Буда и в Сангха – просветленото събрание*. Сега забелязах, че търсех убежище в това такси, и бях благодарен за неговия подслон.

Улових се, че мисля за Наропа (ок. 980–1040), ерудирания абат на будисткия университет „Наланда“. Знаех, че той е напуснал високопоставената си позиция в търсене на по-висша от досега постигнатата от него мъдрост, но никога преди това не се бях замислял за обстоятелствата около заминаването му. *Чудя се дали е тръгнал напълно сам. Може би помощник го е чакал пред портите с кон. Това е начинът, по който принц Сидхарта е напуснал бащиното си царство, доверявайки се на своя колесничар, с когото имали тайна уговорка.*